

Toimiala- ja työnantajaliitto

LVI-TU 2017

Rakentamisbuumi ei näy LVI-urakoinnin kukkarossa

Vaikka vuosi 2017 oli hyvä vuosi erityisesti talonrakentajille ja toimeliaisuudessa kohtuullinen myös talonrakentamiseen sidoksissa oleville erikoisurakoitsijoille, se jäi LVI-urakoitsijoille taloudellisesti vain tyydyttäväksi.

Asuntojen rakentaminen ylitti määrällisesti rohkeatkin ennusteet, ja toimitilarakentaminenkin oli vilkasta pääkaupunkiseudulla ja eräissä muissa kaupungeissa. Korjausrakentaminen jatkoi vakiintuneella parin prosentin kasvuvauhdilla, vaikka tarvetta voimakkaampaankin lisäykseen olisi ollut.

Vilkas uudisrakentaminen on vähentänyt korjausrakentamisen ja huollon osuutta jäsenyritysten liikevaihdossa. Seurauksena saattaa olla, että kunnossapidosta laistaminen kerryttää suurempaa korjaustarvetta. Kun kiinteistö on ajettu loppuun, sitä ei aivan pienellä rahalla kuntoon saada – jos kannattaa enää yrittääkään.

LVI-asennusliikkeiden liikevaihdot eivät vuoden lopulla kasvaneet niin paljon kuin vielä keväällä ja kesällä odotettiin. Vaikka kannattavuus on lievästi paranemassa, rakentamisen huippu jäi LVI-urakoitsijoille taloudellisesti vain tyydyttäväksi.

Toimintavuoden lopulla alkoi näkyä merkkejä rakentamisen tahdin hidastumisesta. Aloitettavat ja käynnissä olevat kohteet tuovat LVI-urakoitsijoille töitä vielä pitkälle vuoteen 2019.

Liitto toteutti toukokuussa jäsenpalvelukyselyn. Sen mukaan jäsenet ovat pääsääntöisesti tyytyväisiä liiton toimintaan ja palveluihin; yli 90 prosenttia vastaajista piti neuvontapalveluja hyvinä ja koki, että liiton henkilöstön kanssa on helppoa asioida. Järjestössä, jolla ei ole alueorganisaatiota, jäsenpalvelussa on haasteena kasvokkain tapahtuvien palvelujen – koulutuksen, neuvonnan ja jäsentilaisuuksien – vienti kentälle jäsenten pariin. Vaikka koulutusta tarjotaan eri puolille maata, ei kuitenkaan ole tarkoituksenmukaista järjestää tilaisuutta yhdelle tai kahdelle ilmoittautuneelle. Siksi palvelujen jakamiseen haetaan uusia muotoja, esimerkiksi webinaarit.

Toiminnalle asetetut tavoitteet saavutettiin hyvin. Sijoitusten hyvien tuottojen johdosta taloudellinen tulos ylitti budjetoidun selvästi.

LVI-alan

palveleva asiantuntija

LVI-Tekniset Urakoitsijat LVI-TU ry on LVI-asennusalan toimiala- ja työnantajajärjestö sekä palveleva asiantuntija. Se edistää jäsenyritysten ja talotekniikka-alan toimintamahdollisuuksia sekä valvoo jäsenyritysten etuja työmarkkinakysymyksissä.

Jäsenpalvelut

Vuonna 2017 liitolla oli 288 jäsenyritystä: uusia jäseniä tuli 37. Jäsenyritykset työllistävät noin 7 000 ammattilaista ja niiden yhteenlaskettu liikevaihto on yli 1,2 miljardi euroa.

Jäsenpalveluista tärkeimpiä ovat laki- ja työehtosopimusasioiden neuvonta, tiedottaminen sekä koulutus. Liiton järjestämiin koulutustilaisuuksiin osallistui yli 200 henkilöä.

Vuonna 2017 liitto toimitti noin 50 jäsentiedotetta ja neljä Strategiaauttista. Jäsensivuilla vieraili keskimäärin 55 eri käyttäjää kuukausittain.

Jäsenyritysten riitojen ja erimielisyyksien ratkaisemiseksi liitto kävi muutamia erimielisyys- ja sovintoneuvotteluita, ja sai ratkaistua kaikki käsitellyt asiat ilman oikeudenkäyntiä.

Toukokuussa toteutetun jäsenpalvelukyselyn mukaan jäsenet ovat pääsääntöisesti tyytyväisiä liiton palveluihin ja toimintaan. Peräti 98 prosenttia vastaajista katsoi myös jäsentiedotuksen onnistuneen hyvin.

Henkilöstö

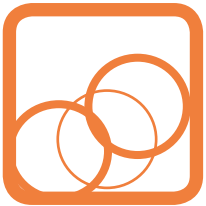
Liiton toimistossa työskentelevät toimitusjohtaja Jari Syrjälä, viestintäasiantuntija Pipsa Hiltunen, lakimies Pia Kilpeläinen, erityisasiantuntija Juha-Ville Mäkinen, toimistonhoitaja Johanna Ström sekä toimialapäällikkö Arvo Ylönen.

Hallituksen ja johtokunnan puheenjohtajana toimi LVI-Aitta Oy:n toimitusjohtaja Ville Hälinen ja varapuheenjohtajana toimitusjohtaja Heikki Pesu Are Oy:stä.

Hallituksen, johtokunnan sekä valiokuntien jäsenten yhteystiedot löytyvät kotisivuilta lvi-tu.fi.

Toimiala-asiat

Rakentaminen oli vahvassa suhdannenousussa, joka alkoi kuitenkin vuoden lopulla osoittaa tasaantumisen merkkejä. Asuntorakentaminen jatkoi kasvuaan, mutta muun rakentamisen vauhti toimistorakentamista lukuun ottamatta oli laskevaa.

Vuoden aikana aloitettiin noin 46 000 asunnon rakentaminen. Talonrakentamistuotantoa käynnistyi 40 m³, mikä vastaa pitkän ajan keskiarvoa. Kerrostalorakentaminen painottui suuriin kasvukeskuksiin, samoin asuntojen korjaukset keskittyivät yhä enemmän suurille kaupunkiseuduille.

Uudisrakentamisen arvo oli 13,9 ja korjausrakentamisen 13,1 miljardi euroa, missä oli kasvua tavanomaiset kaksi prosenttia.

LVI-asennuksessa tarjouspyyntöjä liikkui vilkkaasti, mutta tilauksia ei virrannut sisään samassa tahdissa. Kesän lopulla odotukset loppuvuodelle olivat kovemmat kuin toteutuma. LVI-asennusmarkkina oli noin 3,5 miljardi euroa, josta putken osuus oli vajaat 2,9 miljardia ja ilmastoinnin lähes 0,7 miljardia. Palkkojen nousu oli noin prosentti ja materiaalien hintojen muutos noin kolme prosenttia.

LVI-asennuksen työllisyystilanne oli vahva. Akuutin ja kroonisen työnjohtajapulan lisäksi kyvykkäät asentajat alkoivat olla tiukassa. Niukkuus ammattilaisista on johtanut henkilöstön siirtymisiin yritysten välillä ja alalle tuhoisaan palkkakilpaan.

Strategia 2016–2018

LVI-asennuksen strategian tehtävänä on muodostaa yhteinen kokonaiskuva toimialan nykytilasta ja tulevaisuudesta sekä valita keskeiset painopisteet. Kaikille osa-alueille on asetettu tavoitteet ja toimenpiteet. Kohdennettu viestintä tukee toimeenpanoa.

Strategian painopisteet

- digitalisaatio
- lähes nollaenergiarakentaminen
- korjausrakentaminen ja talotekninen modernisointi
- kiinteistöjen ylläpito
- keskittyminen
- taloteknisen urakoinnin asema.

Energiätehokkuus

Toimintavuonna liitto oli mukana työstämässä ympäristöministeriön uusia asetuksia, joilla korvattiin Suomen Rakentamiskokouksen LVI-rakentamista ohjaavat määräykset: asetukset Uuden rakennuksen sisäilmastosta ja ilmanvaihdosta sekä Rakennusten vesi- ja viemäri-laitteistoista. Asetukset julkistettiin vuoden 2017 lopussa. LVI-TU oli mukana laatimassa oppaita asetusten tueksi.

Taloteknisen urakoinnin aseman parantaminen

Taloteknisen urakoinnin aseman parantamisen tavoitteina on muun muassa nostaa talotekninen urakoitsija rakennusurakoitsijan rinnalle ja suoraan sopimussuhteeseen tilaajan kanssa sekä vakiinnuttaa talotekniikkaurakoitsijoiden asema allianssi- ja muissa kumppanuusmalleissa.

LVI-TU, STUL ja STTA ovat vahvistaneet vaikutustyötä tilaaja- ja rakennuttajatahoihin sekä tehneet yhteistä viestintää ja järjestäneet yhteisiä jäsentilaisuuksia.

Liittojen työvaliokunnista koostuva Teknisten Urakoitsijoiden Neuvottelukunta (TUN) kokoontuu kahdesti vuodessa. Toukokuussa se järjesti jäsenille Talotekniikka-aliurakoitsijasta päätoteuttajaksi -seminaarin.

Lisäksi liitto oli mukana työstämässä Tarjousten laadulliset kriteerit-raporttia, RealGo-hanketta ja Pohjois-Karjalan hankintatoimen tarjouspyyntöasiaa, ja valmisteli yhteistä talotekniikka-strategiaprosessia.

Vaikuttaminen

LVI-TU on vahvasti mukana yhteiskunnallisessa vaikuttamisessa: sillä oli esimerkiksi edustukset useissa kiinteistö- ja rakennusklusterin elimissä. Lisäksi LVI-TU vaikutti yhdessä Rakennusteollisuus RT:n kanssa lainsäädäntöön muun muassa erilaisilla lausunnoilla.

Liitto järjesti Tampereella LVI-Päivät, joille osallistui liki 300 LVI- ja talotekniikka-alan ammattilaista. Syyskuussa liitto toteutti LVI-koulutus 2018 -seminaarin, joka kokosi yhteen reilut 100 LVI-alan koulutuksen ammattilaista ja jäsenyritysten edustajaa.

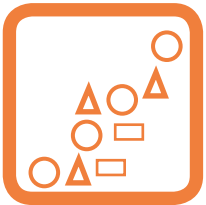

Viestintä

LVI-TU julkaisi mediatiedotteita ja sidosryhmäkirjeitä sekä toimi asiantuntijana media-artikkeleissa, radio- ja televisiojutuissa. Liiton henkilöstö julkaisi vakiokolumnia KITA-lehdessä sekä kirjoitti vieraskynäkirjoituksia muun muassa Korjausrakentaminen-lehteen ja Talotekniikka-lehteen.

Liiton kotisivujen toimivuutta parannettiin teknisillä ja visuaalisilla muutoksilla. Sivulla vieraili kuukausittain keskimäärin 1 700 kävijää, mikä on reilu kuusi prosenttia edellisvuotta enemmän. Lisäksi liitto viesti aktiivisesti Twitter- ja LinkedIn-tileillään.

LVI-TU toimitti kuusi uutiskirjettä noin 1 000 sidosryhmäläiselle: aiheet vahvistivat liiton strategian painopisteitä. LVI-TU on yksi pääyhteistyökumppaneista sisältöä tuottavassa Y-Studiossa.

Osaamisen varmistaminen

Alan toimihenkilöpulaa lievittääkseen LVI-TU käynnisti yhdessä Metropolia Ammattikorkeakoulun kanssa muuntokoulutushankkeen. Ensimmäinen ryhmä aloitti 2018 alkupuolella.

Liitto järjesti LVI-Päivien yhteydessä ammattikorkeakoulujen noin 80 LVI-opiskelijalle seminaarin. Syyskuussa LVI-TU järjesti reilulle sadalle talotekniikka-alan opettajalle ammatillisen koulutuksen reformia käsittelevän LVI-koulutus 2018 -seminaarin.

Opetushallitus valmisteli uusia talotekniikan ammatti- ja erikoisammattitutkinnon perusteita: ne tulevat uudistumaan vuoden 2019 alusta lähtien. Perusteluluonnokset valmistuivat loppuvuodesta. Liiton edustaja sekä kaksi yritysedustajaa olivat mukana valmistelutyössä.

Kansainvälinen yhteistyö

Pohjoismaiset liitot kokoontuvat vuosittain epävirallisen Nordisk Styrgrupp' n puitteissa. Osion kokouksen asialistalla olivat muun muassa pohjoismaainen edustus ja yhteistyö GCP Euroopassa, markkinatilanteet eri Pohjoismaissa, koulutusuudistukset sekä työmarkkinatilanteet.

Työmarkkinat ja edunvalvonta

LVI-TU valvoo jäsenyritystensä etuja työmarkkinakysymyksissä. Liiton tavoitteena on, että jäsenyritykset saavat sellaiset työehtosopimukset, jotka mahdollistavat niiden menestymisen LVI-asennusmarkkinassa.

Työntekijöiden työehtosopimus

Alkusyksystä 2017 liitto aloitti valmistautumisen työntekijöiden työehtosopimusneuvotteluihin, jota varten nimitettiin yksi ns. tekstiryhmä ja kolme urakkahinnoitteluryhmää. Ryhmät kokoontuivat perehdytyksen ja tavoiteasettelun merkeissä marraskuussa, jolloin liiton hallitus hyväksyi neuvottelutavoitteet. Tekstiryhmä aloitti TES-neuvottelujen pohjustustyön marraskuussa ja putken sekä iv:n urakkahinnoittelumääräysten osalta joulukuussa. Eristäjien osalta sovittiin aloituspäivä tammikuulle 2018.

Rakennusliitto esitti lisäksi vaatimuksen neuvotella erikseen sprinkleriasentajille uusi hinnoittelumalli, mutta tähän liittyvää työryhmää ei perustettu vuoden 2017 aikana.

Vuonna 2017 jatkettiin TES:n kehittämistä LVI-huollon osalta. Tätä varten oli perustettu työryhmä, joka oli neuvotellut erillisen mallin huoltoasentajien palkkausta ja työaikajoustoja varten. Mallin toimivuuden selvittämistä varten aloitettiin kahdessa jäsenyrityksessä kokeilu vuoden 2017 aikana paikallisesti sopimalla.

Toimihenkilöiden työehtosopimus

Toimihenkilöiden työehtosopimus oli voimassa 1.2.2017–31.1.2018. Liitto valmistui keväällä 2018 käytäviin työehtosopimusneuvotteluihin tekemällä jäsenkyselyn syksyllä 2017 sekä asettamalla työnantajapuolen yhteiset tavoitteet LVI-TU:n, STTA:n ja Paltan kanssa.

Työryhmistä toimihenkilöiden työaikapankin käyttöönottoa ja ohjeistusta koskeva ja työehtosopimuksen revisiotyöryhmä jatkoi työtään työehtosopimuksen kehittämiseksi.

Liki **300** jäsenyritystä.
Liikevaihto reilu **1,2** miljardi euroa.
7 000 ammattilaista.

Jäsenemme tunnetaan
talotekniikan asiantuntijoina ja
palveluratkaisijoina.

LVI-alan aktiivinen **toimija** ja **kehittäjä**.
Vaikutamme alan lainsäädäntöön sekä
elinkeino- ja koulutuspolitiikkaan.

Jäsenyritysten käytettävissä on ammattitaitoinen
neuvonta- ja koulutuspalvelumme.
LVI-asennusyritysten **edunvalvoja** työmarkkinakysymyksissä.

lvi-tu.fi